

חובת הגשת דוח ניתוק לרשויות המס בישראל

[מאת: עו"ד (רו"ח) גיא חן]

החוק קובע שאדם שמרכז חייו בישראל הוא תושב ישראל. אותו תושב חייב לשלם מס בישראל על כל הכנסותיו, לרבות על הכנסות שהוא מפיק בחו"ל. לעומתו, תושב חוץ, הוא אדם שמרכז החיים שלו בחו"ל ולכן לא משלם מס בישראל על הכנסות שהוא מפיק בחו"ל.

אם עזבתם את ישראל והתחלתם לעבוד בחו"ל, החוק קובע, כי עליכם לבחור באחת משתי אפשרויות הדיווח הבאות למס הכנסה:

1. להודיע למס הכנסה שמרכז החיים שלכם נשאר בישראל - אם בחרתם באפשרות זו, עליכם להגיש מדי שנה דו"ח למס הכנסה בישראל. הדו"ח, יפרט את כל ההכנסות שאתם מפיקים בחו"ל. סביר להניח שבעקבות הגשת הדו"ח, תצטרכו לשלם מס הכנסה וביטוח לאומי בישראל.
2. להודיע למס הכנסה שמרכז החיים שלכם עבר לחו"ל - ההודעה למס הכנסה שמרכז החיים שלכם עבר לחו"ל נעשית באמצעות הגשת דו"ח ניתוק תושבות, או בקיצור, דו"ח ניתוק. לאחר הגשת דו"ח הניתוק, וכל עוד לא נקבע אחרת, אתם פטורים מדיווח ותשלום מסים בישראל על כל ההכנסות שאתם מפיקים בחו"ל.

כלומר, לא מספיק לעלות על מטוס ולעבור לחו"ל כדי להפסיק לשלם מס הכנסה בישראל. אם עשיתם רילוקשיין, החוק קובע שעליכם לבחור באחת מאותן שתי אפשרויות דיווח – או לדווח למס הכנסה על כל ההכנסות שאתם מפיקים בחו"ל או להודיע להם באמצעות דו"ח ניתוק, שמרכז החיים שלכם כבר לא בישראל. מי שעוזב את ישראל ולא מדווח כלל למס הכנסה עובר עבירה פלילית.

שימו לב שהגשת דו"ח ניתוק, עשויה גם לזכות אתכם בהחזר מס שיכול להגיע לעשרות אלפי שקלים. בישראל, תשלומי מס הכנסה ודמי ביטוח לאומי מנוכים מהשכר החודשי מתוך הנחה שתעבדו שנה מלאה. לכן, אם עזבתם את ישראל לפני תום השנה, ייתכן והייתם אמורים לשלם פחות מס הכנסה וביטוח לאומי ממה שילמתם בפועל. יחד עם הגשת דוח הניתוק, תוכלו לבקש גם החזר ממס הכנסה ומביטוח לאומי.

לדוגמא, שכיר שעבד בישראל תמורת שכר של 20,000 שקל ברוטו ועשה רילוקשיין ב-1 לאוגוסט, יכול לקבל החזר של עד 39,000 שקל.

מהו דו"ח ניתוק ומתי צריך להגישו

דו"ח ניתוק הוא מסמך שמטרתו להוכיח לרשויות המס בישראל שמרכז החיים שלכם עבר לחו"ל. לכן, כתושבי חוץ, אתם פטורים מדיווח ותשלום מיסים בישראל על כל ההכנסות שאתם מפיקים בחו"ל. חשוב לציין, שהגשת דו"ח ניתוק היא הדרך היחידה להימנע מדיווח ותשלום מסים בישראל על ההכנסות שאתם מפיקים בחו"ל.

דו"ח הניתוק מורכב משלושה חלקים :

1. החלק הראשון הוא דו"ח מס המוגש בגין השנה בה עזבתם את ישראל. בדוח המס יש לפרט את כל ההכנסות שלכם מתחילת אותה שנה ועד למועד העזיבה ;
2. החלק השני הוא שאלון של מס הכנסה בנושא ניתוק התושבות ;
3. החלק השלישי והאחרון של דוח הניתוק הוא מסמך משפטי מטעמנו המפרט את כל הטענות, העובדות והאסמכתאות הדרושות כדי להוכיח למס הכנסה שמרכז החיים שלכם אכן עבר לחו"ל. במידה ועברתם למדינה שיש לה אמנה למניעת כפל מס עם ישראל, כמו למשל : ארה"ב או אחת ממדינות אירופה, המסמך המשפטי גם יפרט מדוע אתם נחשבים כתושבי חוץ לפי הוראות אותה אמנה.

את דו"ח הניתוק חובה להגיש עד ה- 30 לאפריל בשנה העוקבת לשנת עזיבתכם. כלומר, אם עזבתם את ישראל בשנת 2020 עליכם להגיש את דו"ח הניתוק עד ה- 30 לאפריל 2021.

חמישה דגשים לגבי דו"ח הניתוק :

1. הגשת דו"ח ניתוק בשנים שלאחר שנת העזיבה - חובה להגיש את דו"ח הניתוק בגין השנה שבה עזבתם לחו"ל. בנוסף, החוק קובע שאם בשנה מסוימת שלאחר שנת עזיבתכם, שהיתם בישראל 30 יום ומעלה, וסך ימי שהייתכם המצטברים בישראל באותה שנה ובשנתיים שקדמו לה עומד על 425 יום ומעלה, חובה עליכם להגיש דו"ח ניתוק נוסף גם בגין אותה שנה.

לדוגמא :

בשנת 2019 שהיתם בישראל 300 יום. בשנת 2020 עברתם לחו"ל באוגוסט. לכן, בשנת 2020 שהיתם בישראל רק 190 יום. בגין שנת 2020 הגשתם דו"ח ניתוק. בשנת 2021 שהיתם בישראל, לצרכי ביקורים או עבודה, 40 ימים.

נבדוק האם עליכם להגיש דו"ח ניתוק גם בגין שנת 2021 :

- שאלה ראשונה – האם בשנת 2021 שהיתם בישראל 30 יום ומעלה? התשובה היא כן. בשנת 2021 שהיתם בישראל 40 יום.
- שאלה שנייה – האם בשנים 2019, 2020 ו- 2021 שהיתם במצטבר בישראל 425 יום ומעלה? גם פה התשובה חיובית. בשלוש השנים הללו שהיתם בישראל 530 יום.

מכיוון שענינו בחיוב לשתי שאלות אלה, חובה להגיש דו"ח ניתוק גם בגין שנת 2021.

2. יש להתייעץ עם משרדנו טרם החזרה לישראל – הגשת דו"ח הניתוק עד ה- 30 לאפריל בשנה העוקבת לשנת עזיבתכם היא חובה על פי חוק, כדי לא לשלם מסים בישראל על הכנסותיכם המופקות בחו"ל.

יחד עם זאת, החוק מאפשר לרשויות המס לבדוק האם מרכז החיים שלכם עבר לחו"ל גם לאחר שתשובו לישראל. במסגרת בדיקה זו, רשויות המס יכולות לבקש מסמכים ונתונים נוספים לגבי התקופה שממועד הגשת הדו"ח ועד מועד החזרה.

לכן, אם אתם מתכננים לחזור לישראל, חשוב להתייעץ עימנו אודות התושבות שלכם גם אם הגשתם בעבר דו"ח ניתוק.

3. כדי שניתוק התושבות יאושר יש לשהות בחו"ל פרק זמן מינימאלי – כדי שרשויות המס בישראל תקבענה שאכן ניתקתם את תושבותיכם, עליכם להיחשב כתושבי חוץ לפרק זמן מינימלי של מספר שנים. אותו פרק זמן משתנה בין מקרה למקרה, ובאופן כללי ניתן לציין שהוא נע בין שנתיים וחצי לארבע שנים. לכן, אם עזבתם את ישראל, חשוב להקפיד להגיש את דו"ח הניתוק במועד, גם כדי שפרק הזמן שלכם כתושבי חוץ יתחיל להיספר מוקדם ככל שניתן.

4. חובה לדווח על הכנסות שהופקו בישראל גם לאחר הגשת דו"ח ניתוק - הגשת דו"ח ניתוק פוטרת אתכם מדיווח בישראל רק על הכנסותיכם המופקות בחו"ל. הכנסות המופקות בישראל, כגון, הכנסות מדמי שכירות הגבוהות מתקרת הפטור, עדיין חייבות בדיווח בישראל.

5. אף פעם לא מאוחר להגיש דו"ח ניתוק - מחשבי מס הכנסה מחוברים למאגר המידע של משרד הפנים, העוקב אחר הנכנסים לישראל והיוצאים ממנה. כאשר תשובו לישראל, או שתשהו בה פרק זמן ממושך, ייתכן ומס הכנסה יפנה אליכם לצורך בירור תושבתכם. לכן, חשוב שתעמדו בתנאי החוק המחייב הגשת דו"ח ניתוק. גם אם אתם שוהים כיום בחו"ל וטרם הגשתם דו"ח ניתוק, אנו ממליצים להגיש אותו בהקדם ובכל מקרה טרם החזרה לישראל.

במידה ועליכם להגיש דו"ח ניתוק, אתם מוזמנים להיכנס למערכת הכנת דוחות הניתוק של משרדנו, בכתובת: <https://relocation.sagilaw.com>. המערכת פותחה על ידינו באופן ייחודי, כדי להכין עבורכם דו"ח ניתוק באופן ידידותי ומהיר.

אנו מאחלים לכם שהייה נעימה ועומדים לרשותכם בכל שאלה או בקשה.

בכבוד רב ובברכה,

גיא חן, עו"ד (רו"ח)

שגיא ושות', משרד עורכי-דין